

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-186>

УДК 338.24:330.131.7

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННИХ ТА СТРУКТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ЕКОНОМІКИ

SOCIO-ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISES AS THE FOUNDATION OF NATIONAL SECURITY IN THE CONTEXT OF MILITARY AND STRUCTURAL ECONOMIC TRANSFORMATIONS

Халіна Олена Василівна

кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4086-6314>

Сидоренко Ярослав Анатолійович

аспірант,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2012-6703>

Khalina Olena, Sydorenko Yaroslav

Lviv Polytechnic National University

У статті досліджено теоретичні та прикладні засади формування соціально-економічної безпеки підприємства як базової передумови національної безпеки держави в умовах воєнних і структурних трансформацій економіки. Обґрунтовано взаємозв'язок між стійкістю суб'єктів господарювання та стабільністю національної економіки через вплив на зайнятість, доходи населення, податкові надходження і виробничий потенціал країни. Визначено ризики послаблення цивільних галузей через концентрацію ресурсів в оборонному секторі. Обґрунтовано доцільність формування комплексного механізму безпеки підприємств, що охоплює міжгалузеву кооперацію, інновації, цифровізацію, державну підтримку та розвиток трудового потенціалу. Доведено, що його реалізація створює синергетичний ефект, зміцнює економічну стійкість держави та формує передумови післявоєнного відновлення.

Ключові слова: соціально-економічна безпека підприємства, національна безпека, воєнна економіка, оборонно-промисловий комплекс, міжгалузєва кооперація, цифровізація, трудовий потенціал, післявоєнне відновлення.

The article substantiates the role of enterprise social and economic security as an essential component of national security and sustainable development. The relevance of the study is determined by military threats, structural imbalances, disruption of production links, labor shortages, limited financial resources, and the need for post-war economic recovery. It is emphasized that the stability of the national economy largely depends on enterprises' ability to maintain continuous operations, preserve human capital, adapt to crisis conditions, support employment, and retain production capacity. The purpose of the article is to justify the importance of enterprise social and economic security in the national security system, identify key threats to business resilience, and develop practical approaches to strengthening it. The research is based on analysis and synthesis, a systemic approach, comparative analysis, and logical generalization. The study proves that the concentration of financial, labor, and material resources in the defense-industrial sector is strategically necessary during wartime. However, excessive concentration may create risks for civilian industries, which face declining demand, rising costs, labor outflow, restricted access to financing, and shrinking markets. The weakening of civilian enterprises reduces employment, tax revenues, domestic consumption, and the overall production potential of the economy. Therefore, balanced support for defense and civilian sectors is required. The article proposes a mechanism for ensuring enterprise social and economic security based on intersectoral cooperation, technology transfer, digitalization, state financial and institutional support, workforce retraining, and preservation of labor potential. The practical value of the results

lies in their possible application by public authorities, local governments, enterprise managers, and development institutions in designing anti-crisis measures, supporting business activity, restoring economic potential, and forming sustainable strategies for post-war reconstruction.

Keywords: social and economic security of enterprises; national security; wartime economy; defense-industrial complex; intersectoral cooperation; digitalization; labor potential; post-war recovery.

Постановка проблеми. Сучасні умови функціонування економіки характеризуються високим рівнем нестабільності, що зумовлено як внутрішніми трансформаційними процесами, так і зовнішніми викликами, в першу чергу наслідками воєнної агресії, а також глобальними економічними змінами та посиленням конкуренції. У таких умовах особливої актуальності набуває проблема забезпечення соціально-економічної безпеки як на рівні держави, так і на рівні окремих суб'єктів господарювання. Традиційно соціально-економічна безпека держави розглядається як макроекономічна категорія, що відображає здатність національної економіки забезпечувати стабільний розвиток, високий рівень зайнятості населення та належний рівень життя. Водночас на рівні підприємства безпека трактується як його здатність забезпечувати фінансову стійкість, конкурентоспроможність, ефективне використання ресурсів та збереження і розвиток кадрового потенціалу.

Однак такий підхід не враховує системного зв'язку між цими рівнями. Насправді соціально-економічна безпека держави формується через функціонування окремих підприємств, які забезпечують зайнятість населення, формують доходи домогосподарств, генерують податкові надходження та підтримують економічну активність.

Таким чином, соціально-економічна безпека підприємства виступає базовим елементом формування національної безпеки, оскільки саме на рівні підприємства формується первинна економічна стабільність, яка трансформується у стійкість економіки в цілому.

Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах воєнної економіки, коли спостерігається нерівномірний розвиток окремих галузей. Зокрема, підприємства оборонно-промислового комплексу, що мають стратегічне значення для держави, демонструють активне зростання, концентрацію ресурсів та прискорене втілення інноваційних технологій. Водночас підприємства інших галузей не розвиваються такими ж темпами та стикаються з кадровими втратами, зростанням витрат та зниженням рівня стійкості.

Такий дисбаланс створює ризики для загальної соціально-економічної безпеки, оскільки зниження стійкості підприємств окремих секторів призводить до скорочення зайнятості, зменшення доходів населення та уповільнення економічної активності.

У зв'язку з цим виникає необхідність формування підходів, які б дозволили посилити взаємозв'язок між підприємствами різних галузей та забезпечити більш рівномірний розвиток їх соціально-економічної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика соціально-економічної безпеки підприємств та держави активно досліджується в сучасній науковій літературі. На мікрорівні вона пов'язується зі стабільним функціонуванням підприємств, їх фінансовою стійкістю, кадровим потенціалом, антикризовим управлінням і цифровою трансформацією, а на макрорівні – з економічною стійкістю, соціальним розвитком, національною безпекою та адаптацією держави до умов воєнного стану.

У дослідженні Онищенко С.В., Маслій О.А., Глушко А.Д. та Загорулько Т.А. обґрунтовано необхідність застосування захисного підходу до забезпечення соціально-економічної безпеки держави в умовах воєнного стану з урахуванням моніторингу й мінімізації впливу ключових соціальних загроз [5].

Автори Лісовий А.В. та Краєвський В. М. акцентують увагу на макроекономічній стабілізації, структурних реформах і відновленні виробничого потенціалу як умовах економічної безпеки держави під час війни [3].

Науковці Геєць В.М., Близнюк В. В., Нкифрук О.І. обґрунтовують, що в умовах постконфліктної економіки ключового значення набуває політика соціальної якості, як механізм соціально-економічного відновлення та забезпечення стійкості держави [2].

Боліла С.Ю., досліджуючи розвиток оборонно-промислового комплексу України, підкреслює його стратегічне значення не лише для зміцнення національної безпеки, а й для забезпечення економічної стійкості держави в умовах воєнних трансформацій [1].

Аналізуючи зарубіжний досвід, Линдюк С. обґрунтував ефективність переходу від тра-

диційних військових підходів до комплексної моделі соціально-економічної безпеки, що поєднує багаторівневе управління, державно-приватне партнерство та інституціоналізацію безпекових механізмів [4].

Крамар І.Ю., Баранов К., Гапон В. та Потюк В. акцентують увагу на управлінні кадровим потенціалом підприємств в умовах війни як чиннику подолання кадрового дефіциту, міграції працівників і соціальних ризиків [7].

Важливим чинником підвищення стійкості підприємств в умовах війни є цифровізація антикризового менеджменту, що відображено в дослідженні Сойми С.Ю., Білоусько Т.Ю. та Вдовіченої О.Г. [6].

Водночас зазначені напрями досліджуються переважно відокремлено, що зумовлює потребу в застосуванні системного підходу до обґрунтування ролі соціально-економічної безпеки підприємства як базового елементу національної безпеки та визначення інструментів посилення їх взаємозв'язку.

Формулювання цілей статті. Соціально-економічна безпека підприємств у сучасних умовах набуває особливої значущості як важлива передумова стабільного функціонування національної економіки, оскільки саме на рівні суб'єктів господарювання формуються зайнятість населення, доходи домогосподарств, податкові надходження та загальна економічна стійкість держави. В умовах воєнних викликів і структурних трансформацій економіки зростає потреба у формуванні ефективних підходів до зміцнення стійкості підприємств, їх адаптації до кризових змін та створення безпечного середовища для реалізації виробничого потенціалу.

Метою статті є обґрунтування ролі соціально-економічної безпеки підприємств як базової складової національної безпеки держави в умовах воєнних та структурних трансформацій економіки, визначення ключових загроз функціонуванню суб'єктів господарювання та економічній стійкості країни, а також розроблення теоретичних засад і практичних рекомендацій щодо формування ефективних управлінських рішень, спрямованих на зміцнення безпеки підприємств і досягнення синергетичного ефекту їх сукупної стійкості для забезпечення сталого розвитку та післявоєнного відновлення держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному економічному середовищі стійкість держави значною мірою визначається здатністю підприємств стабільно

функціонувати, адаптуватися до кризових викликів і зберігати власний соціально-економічний потенціал. Саме підприємства забезпечують виробництво товарів і послуг, формують робочі місця, генерують податкові надходження, створюють доходи населення та підтримують безперервність економічних процесів. У зв'язку з цим стан соціально-економічної безпеки підприємств безпосередньо впливає на рівень національної безпеки країни.

Слід зазначити, що в умовах воєнного періоду структура економіки зазнає суттєвих змін. Пріоритетного значення набуває розвиток оборонно-промислового комплексу (ОПК), оскільки саме підприємства цього сектору забезпечують виробництво озброєння, техніки, засобів захисту та інших ресурсів для збереження життя населення, захисту територіальної цілісності держави та підтримання обороноздатності країни. За таких умов прискорений розвиток ОПК є стратегічно необхідним [1].

Водночас розвиток оборонно-промислового комплексу має важливий економічний ефект. Підприємства ОПК сприяють зростанню промислового виробництва, стимулюють впровадження інноваційних технологій, формують попит на продукцію суміжних секторів, а в перспективі створюють можливості для експорту високотехнологічної продукції військового та подвійного призначення. Це дозволяє розглядати ОПК не лише як інструмент оборони, а і як один із потужних драйверів економічного розвитку держави.

Разом із тим концентрація ресурсів переважно в оборонному секторі може зумовлювати нерівномірність розвитку інших галузей економіки. Частина підприємств цивільного сектору функціонує в умовах кадрового дефіциту, втрати трудового потенціалу через мобілізацію та міграцію населення, обмеженого доступу до фінансових ресурсів, скорочення попиту та зростання витрат. Крім того сьогодні спостерігається активний перерозподіл інвестиційних, матеріальних і людських ресурсів на користь підприємств ОПК, що є закономірним явищем у воєнний період, однак водночас посилює структурні дисбаланси в економіці.

Такий дисбаланс у довгостроковій перспективі створює ризики для соціально-економічної безпеки держави, оскільки відомо, що економічна система не може базуватися виключно на функціонуванні одного, навіть стратегічно важливого сектору. Стабільність національної економіки, а відтак і держави,

потребує збалансованого розвитку всіх видів економічної діяльності, оскільки саме диверсифікована структура господарювання здатна сформувати стійкий внутрішній ринок та створює більш стабільні передумови для розширення зовнішніх ринків, що в свою чергу формує стабільний експортний потенціал. Окрім цього, багатогалузева структура економіки більш ефективно забезпечує зайнятість населення через різноманітність професій і напрямків економічної діяльності, що та створює надійну основу для післявоєнного відновлення країни [3]. У цьому контексті особливого значення набуває соціально-економічна безпека підприємства, як індикатор його стабільного розвитку в довгостроковій перспективі.

Соціально-економічна безпека підприємства – це стан захищеності його соціально-економічної системи від існуючих та потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього середовища, який забезпечує реалізацію економічних інтересів та збереження і розвиток трудового потенціалу [4]. Належний рівень соціально-економічної безпеки дозволяє ефективно здійснювати виробничу діяльність, розвивати кадровий потенціал, адаптуватися до кризових викликів та забезпечувати економічну результативність.

У цьому контексті доцільно наголосити, що соціально-економічна безпека підприємства, зокрема безпека працівників, забезпечує умови їхнього захисту не лише як членів трудового колективу, а й як громадян, споживачів, носіїв знань та активних учасників економічного життя [7]. Це засвідчує її масштабну роль, яка виходить за межі підприємства та охоплює соціально-економічну систему держави.

Водночас важливо зазначити, що працівник у сучасній економіці є не лише трудовим ресурсом, а й складовою соціальної системи держави. Його дохід формує внутрішній попит, професійні компетенції визначають інноваційний потенціал підприємства, а соціальна захищеність впливає на загальний рівень суспільної стабільності [7]. Саме тому зниження рівня соціально-економічної безпеки підприємств неминуче трансформується у зниження рівня добробуту населення та послаблення національної безпеки держави.

Сьогодні, в умовах постійних викликів і загроз для господарюючих систем, рівень їхньої соціально-економічної безпеки суттєво знизився. Особливо гостро це проявляється на підприємствах невоєнних галузей

економіки, які зазнають скорочення обсягів діяльності, втрати ринків збуту та обмеження інвестиційних можливостей. Наслідком цього є зменшення зайнятості, падіння доходів населення, скорочення податкових надходжень, звуження внутрішнього ринку та посилення соціальної напруги. У результаті навіть за умов активного розвитку підприємств оборонно-промислового комплексу загальна стійкість соціально-економічної системи може знижуватися, оскільки посилення одного сектору економіки не компенсує втрат в інших сферах господарювання. Такий дисбаланс між розвитком ОПК і невоєнної промисловості зумовлює структурні деформації економіки, поглиблення галузевих диспропорцій, звуження споживчого попиту та зростання залежності держави від обмеженого кола виробничих напрямів.

Саме тому стратегічно доцільним для України є формування ефективної моделі взаємодії підприємств оборонно-промислового комплексу з підприємствами цивільних галузей, що може стати надійним драйвером збалансованого економічного розвитку в довгостроковій перспективі. Сучасний розвиток ОПК має перетворитися на джерело мультиплікативного ефекту для національної економіки шляхом залучення підприємств суміжних секторів до виробничих, логістичних, технологічних і сервісних процесів [1]. Йдеться про розширення коопераційних зв'язків із машинобудуванням, металургією, електронікою, хімічною промисловістю, транспортною сферою, ІТ-галуззю, науковими установами та закладами освіти. Важливим напрямом такої взаємодії є також поширення інновацій, сформованих у межах оборонного сектору, на підприємства цивільної економіки. Технології автоматизації, цифрові рішення, сучасні системи управління ризиками, енергетичні розробки та інженерні інновації можуть ефективно використовуватися в інших галузях, підвищуючи їх конкурентоспроможність і стійкість [6]. Такий трансфер знань, технологій і управлінських практик сприятиме структурному оновленню економіки України та посиленню її довгострокового потенціалу розвитку.

Окрему роль у відновленні економічного балансу має відігравати держава. Саме державне регулювання здатне забезпечити підтримку не лише підприємств оборонно-промислового комплексу, а й стратегічно важливих суб'єктів господарювання інших секторів економіки через податкові стимули,

кредитні програми, грантові механізми, державні замовлення, інвестиції у підготовку кадрів та розвиток інфраструктури. Це дозволить створити умови для більш збалансованого й гармонійного розвитку господарської системи [5].

Як було зазначено вище, соціально-економічна безпека підприємства виступає важливою передумовою та водночас чітким індикатором стабільного функціонування національної економіки. Саме тому розробка ефективного механізму, який включатиме дієві заходи, спрямовані на посилення рівня соціально-економічної безпеки підприємств усіх галузей економіки, є одним із ключових завдань державної економічної політики [4]. Його вирішення сприятиме зміцненню стійкості суб'єктів господарювання, підвищенню добробуту населення та забезпеченню належного рівня соціально-економічної безпеки держави загалом.

Ставлячи за мету формування ефективного механізму забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств, варто виділити основні його складові, та окреслити взаємозв'язки і взаємодію між ними (рис. 1).

Основними заходами, які передбачає механізм соціально-економічної безпеки підприємства є:

- розвиток міжгалузевої кооперації між підприємствами ОПК та цивільного сектору;
- стимулювання трансферу технологій та інновацій у суміжні галузі;
- підтримка підприємств, що зазнали кадрових і ресурсних втрат;
- формування програм перепідготовки кадрів та збереження трудового потенціалу;
- державне стимулювання виробництва у стратегічно важливих невоєнних галузях;
- розвиток внутрішнього ринку та експортного потенціалу підприємств;
- цифровізація бізнес-процесів і впровадження сучасних систем управління.

Таким чином, соціально-економічну безпеку підприємств доцільно розглядати не лише як внутрішню характеристику стабільності окремого суб'єкта господарювання, а як ключовий структурний елемент системи національної безпеки держави. Як відображено на рис. 1, в умовах воєнного стану на функціонування підприємств впливають кадровий дефіцит, ресурсні обмеження, зростання витрат, скорочення попиту та втрата ринків збуту, що потребує формування дієвого механізму забезпечення їх стійкості.

Варто підкреслити, що пріоритетний розвиток оборонно-промислового комплексу є необхідною умовою зміцнення обороноздатності країни, однак довгострокова економічна стабільність можлива лише за умови збалансованого розвитку всіх секторів економіки, міжгалузевої кооперації, трансферу технологій, цифровізації бізнес-процесів та модернізації виробництва. Важливе значення при цьому має державна фінансова, інституційна та організаційна підтримка підприємств, спрямована на збереження трудового потенціалу, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення фінансової стійкості. Сукупність належного рівня соціально-економічної безпеки підприємств має синергетичний ефект, який проявляється у зміцненні національної економіки, підвищенні добробуту населення, створенні передумов для післявоєнного відновлення та стратегічного розвитку України.

Висновки. Узагальнюючи результати проведеного дослідження, слід зазначити, що соціально-економічна безпека підприємства є однією з ключових передумов стабільного функціонування національної економіки та важливим чинником зміцнення безпеки держави в умовах воєнних і структурних трансформацій. Саме на рівні підприємств формуються виробничий потенціал, зайнятість населення, доходи домогосподарств, податкові надходження та ресурсна база економічного розвитку країни. У цьому контексті забезпечення належного рівня соціально-економічної безпеки підприємств безпосередньо впливає на макроекономічну стійкість держави та її здатність протидіяти внутрішнім і зовнішнім загрозам.

З огляду на це, результати дослідження дозволяють виокремити низку ключових положень, що розкривають сутність соціально-економічної безпеки підприємства та визначають її роль у забезпеченні стійкого розвитку держави.

По-перше, доведено, що соціально-економічна безпека кожного окремого підприємства є складовою загальної безпеки національної економіки. Підприємства виступають базовою ланкою створення валового внутрішнього продукту, формування внутрішнього ринку та забезпечення суспільства товарами і послугами. Особливе значення при цьому має людський капітал збереження, відтворення та ефективне використання якого є одним із головних завдань системи соціально-економічної безпеки підприємства.

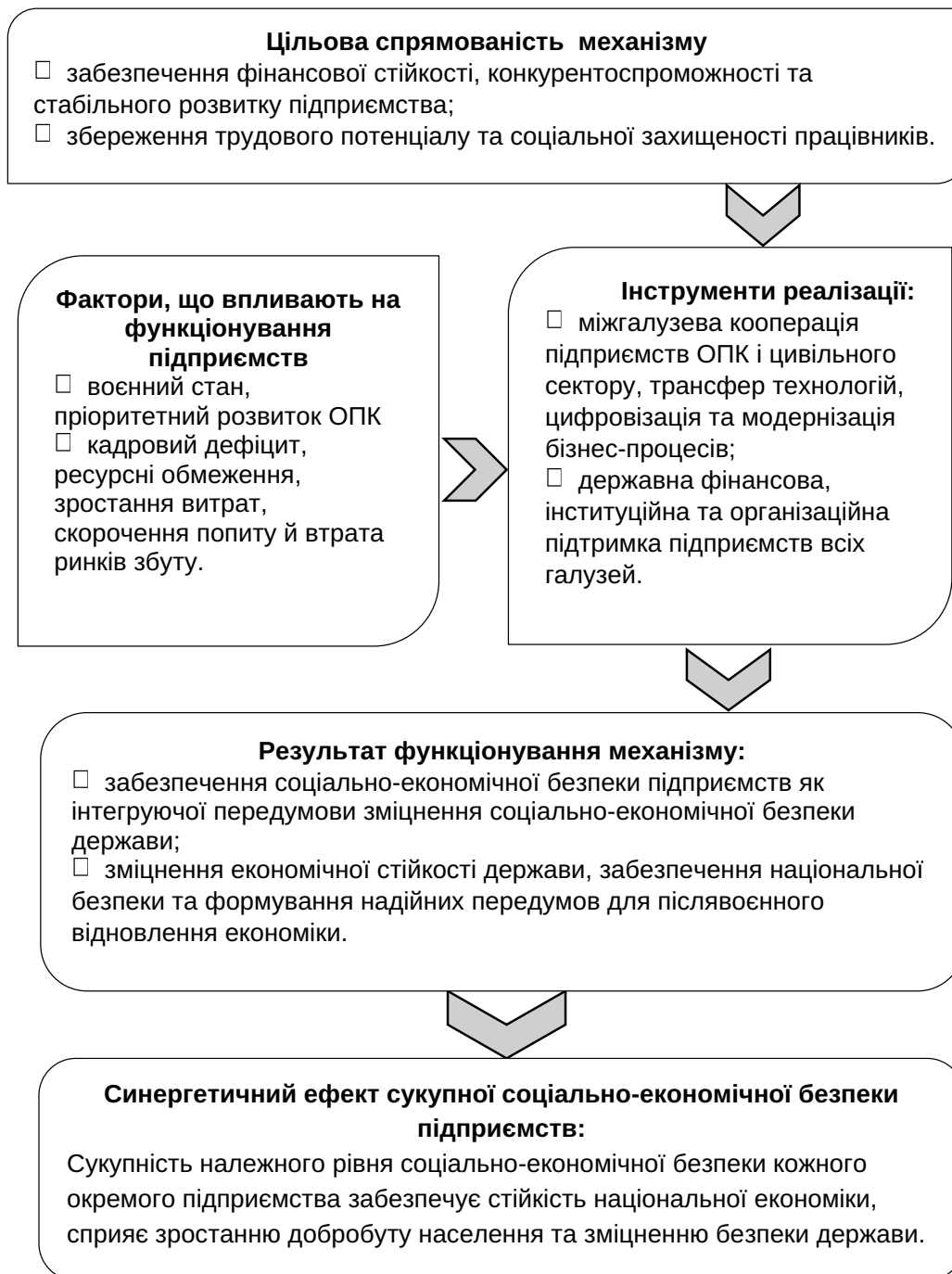

Рис. 1. Структурно-логічна схема механізму забезпечення соціально-економічної безпеки

Джерело: сформовано авторами

По-друге, встановлено, що сучасні умови господарювання характеризуються нерівномірним розподілом ресурсів між секторами економіки, що зумовлено наслідками війни та необхідною концентрацією ресурсів у сфері оборонно-промислового комплексу. Водночас підприємства цивільного сектору функціонують в умовах кадрового дефіциту, обмеженого доступу до фінансових ресурсів, зрос-

тання витрат, скорочення попиту та втрати частини ринків збуту. Такі тенденції формують структурні дисбаланси, які в довгостроковій перспективі можуть негативно впливати на загальну економічну стійкість держави.

По-третє, обґрунтовано доцільність формування комплексного механізму забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств, спрямованого на посилення стійкості

суб'єктів господарювання та збалансований розвиток національної економіки. Ключовими елементами такого механізму мають стати міжгалузева кооперація підприємств оборонно-промислового комплексу і цивільного сектору, трансфер технологій та інновацій, цифровізація бізнес-процесів, державна фінансова й інституційна підтримка, а також програми збереження та розвитку трудового потенціалу.

Особливу роль у сучасних умовах відіграє поширення інноваційних і цифрових рішень, створених у межах оборонного сектору, на підприємства інших галузей економіки. Це сприятиме підвищенню їх конкуренто-

спроможності, адаптивності та ефективності функціонування, а також стане важливим чинником післявоєнного відновлення країни.

Отже, соціально-економічну безпеку підприємства доцільно розглядати не лише як характеристику стабільності окремого суб'єкта господарювання, а як стратегічний елемент системи національної безпеки. Сукупність належного рівня безпеки підприємств формує синергетичний ефект, що проявляється у зміцненні стійкості національної економіки, підвищенні добробуту населення, активізації відновлювальних процесів та забезпеченні довгострокового розвитку держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Боліла С.Ю. Розвиток оборонно-промислового комплексу на підставі інноваційних технологій, як драйвер економіки України в умовах війни та повоєнного відновлення. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2024. Вип. 22. URL: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.22.2> (дата звернення 20.04.2026)
2. Геєць В.М., Близнюк В.В., Никифоров О.І. Актуальні аспекти політики соціальної якості в постконфліктній економіці України. *Економіка України*. 2022. № 6. С. 03-22. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.06.003> (дата звернення 23.04.2026)
3. Лісовий А.В., Краєвський В.М. Економічна безпека України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2026. Вип. 83 URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-188> (дата звернення 23.04.2026)
4. Линдюк С. Забезпечення соціальної безпеки в умовах воєнного стану: зарубіжний досвід. *Науковий вісник : Державне управління*. 2024, № 1(15) URL: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2024-1\(15\)-324-344](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2024-1(15)-324-344) (дата звернення 21.04.2026)
5. Онищенко С.В., Маслій О.А., Глушко А.Д., Загорулько Т.А. Виклики та загрози соціально-економічній безпеці України в умовах воєнного стану. *Економіка і регіон*. 2023. № 1(88) URL: 10.26906/EiR.2023.1(88).2888 (дата звернення 24.04.2026)
6. Сойма С.Ю., Білоусько Т.Ю., Вдовічена О.Г. Цифровізація антикризового менеджменту підприємства в умовах війни. 2022. *Економіка та суспільство*. № 44 URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-115> (дата звернення 20.04.2026 р.)
7. Управління кадровим потенціалом підприємства в умовах війни: виклики сьогодення та перспективи розвитку / Крамар І. Ю. та ін. // Колективна монографія, Тернопіль. 2024. С. 134–48.

REFERENCES:

1. Bolila S. Yu. (2024) Rozvytok oboronno-promysloвого kompleksu na pidstavi innovatsiinykh tekhnolohii, yak draiver ekonomiky Ukrainy v umovakh viiny ta povoiennoho vidnovlennia. [The development of the defense-industrial complex based on innovative technologies as a driver of Ukraine's economy during wartime and post-war reconstruction]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Serii: Ekonomika – Tavria Scientific Bulletin. Series: Economics*, vol. 22. Available at: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.22.2> (accessed April 20, 2026)
2. Heiets V. M., Blyzniuk V.V., Nykyforuk O. I. (2022) Aktualni aspekty polityky sotsialnoi yakosti v postkonfliktinii ekonomitsi Ukrainy [Current Issues in Social Quality Policy in Ukraine's Post-Conflict Economy]. *Ekonomika Ukrainy – The Economy of Ukraine*, vol. 6, pp. 03-22. Available at: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.06.003> (accessed April 23, 2026)
3. Lisovyi A. V., Kraievskiy V. M. (2026) Ekonomichna bezpeka Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Ukraine's Economic Security Under Martial Law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, vol. 83. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-188> (accessed April 23, 2026).
4. Lyndiuk S. (2024) Zabezpechennia sotsialnoi bezpeky v umovakh voiennoho stanu: zarubizhnyi dosvid [Ensuring Social Security Under Martial Law: International Experience]. *Naukovyi visnyk : Derzhavne upravlinnia - Scientific Bulletin: Public Administration*, vol. 1(15). Available at: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2024-1\(15\)-324-344](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2024-1(15)-324-344) (accessed April 21, 2026)

5. Onyshchenko S. V., Maslii O. A., Hlushko A., D., Zahorulko T. A. (2023) Vykylyky ta zahrozy sotsialno-ekonomichnii bezpetsi Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Challenges and Threats to Ukraine's Socioeconomic Security Under Martial Law]. *Ekonomika i rehion – Economy and the Region*, vol. 1(88). Available at: 10.26906/EiR.2023.1(88).2888 (accessed April 24, 2026).

6. Soima S. Yu., Bilousko T. Yu. Vdovichena O.H. (2022) Tsyfrovizatsiia antykryzovoho menedzhmentu pidpriemstva v umovakh viiny [The Digitalization of Crisis Management in Enterprises During Wartime]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, vol. 44. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-115> (accessed April 20, 2026).

7. Kramar, I., Baranov, K., Hapon, V., & Potiuk, V. (2024) Upravlinnia kadrovym potentsialom pidpriemstva v umovakh viiny: vykylyky sohodennia ta perspektyvy rozvytku [Enterprise's employee potential management under war conditions: today's challenges and prospects for development]. *Transformatsiia biznesu dlia staloho maibutnoho: doslidzhennia, tsyfrovizatsiia ta innovatsii: monograph*, 134-148. PE Palianytsia V.A. [in Ukrainian].

Дата надходження статті: 17.04.2026

Дата прийняття статті: 07.05.2026

Дата публікації статті: 14.05.2026